

BIBLIOGRAFIA

AAPA (1998). *Environmental Management Handbook*. American Association of Port Authorities.

Disponible a:

<http://www.aapa-ports.org/govrelations/env_mgmt_hb.htm> [Consulta 15 març de 2002]

Associated British Ports Research (1995). *Reactivation of shipbuilding facilities at the VSEL Shipyard: Impacts to Nature Conservation Interests*. Report N° R 707. Vickers Shipbuilding & Engineering Ltd –GEC Marine (VSEL). Southampton.

Associated British Ports Research (1999). *Good practice guidelines for ports and harbours operating within or near UK European marine sites*. English Nature, UK Marine SACs Project. Southampton.

Associated British Ports Research & Consultancy Ltd (1997). *A Guide to the Environmental Risk Assessment (ERA) Package*. Report No. R.717. ABP Research. Southampton.

Autoridad Portuaria de Valencia (2001). *Guía para la Implantación de sistemas de gestión medioambiental en instalaciones portuarias*. Autoridad Portuaria de Valencia. València.

Autorità Portuale di Livorno (2003). *L'impatto sociale ed economico del sistema portuale livornese sul territorio*. Eurispes. Roma.

Baraza, X. i Torres, R. (2000). Análisi detallado de la norma ISO 14001. *Ingeniería Química*, 367, p. 163-168.

- Barton, H. i Bruder, N. (1995). *Guide to Local Environmental Auditing*. Island Press. Londres.
- BMIF (2000). *Environmental Code of Practice*. 2a ed. British Marine Industries Federation. Londres.
- Bokdam, P. (2003). ECOPORTS Management System Workshop. València, 1-2 de desembre.
- Bray, R.N.; Bates, A.D.; Land, J.M. (1997). *Dredging-A handbook for engineers*. 2a ed. Arnold. Londres.
- BTO (1990). *The impact of noise and artificial light on waterfowl behaviour. A review and synthesis of available literature*. A report by Dr. David Hill for the British Trust for Ornithology (BTO) in respect for the Second Severn Crossing.
- Browning, L.J.; Williams, A.D; Harland, E. (1997). Cetacean disturbance by high speed ferries: a preliminary assessment. *Proceedings of the Institute of Acoustics*, 19 (9), p. 85-95.
- Cahill, L.B. (1996). *Environmental Audits*. 7a ed. Government Institutes. Rockville.
- Canter, L. (2000). *Manual de evaluación de impacto ambiental*. 2a ed. Mc Graw Hill. Madrid.
- Carlton, J.T. (1996). Marine Bio-invasions: the alteration of marine ecosystems by non-indigenous species. *Oceanography*, 9, p. 36-42.
- Carpenter, K.E. i Brampton, A.H. (1996). *Maintenance and enhancement of saltmarshes, Draft Project Record- Volume I*. Note 567/1/SW. National Rivers Authority R&D. Londres.
- Casal, J.; Pérez-Alavedra, F.X.; Tyler-Walters, H.; Van der Veen, M.; Wooldridge, C. (1999). *Assessment of the environmental situation in seaports*. First International Congress on Maritime Technological Innovations and Research, p. 341-350. Barcelona.
- Clark, R.B. (2001). *Marine Pollution*. 5ena edició. Oxford University Press. Gran Bretanya.
- Conesa, V. (1993). *Guía Metodológica para la evaluación del impacto ambiental*. Mundi-Prensa. Madrid.

Consell de la Unió Europea (1985). Directiva 85/337/CEE del Consell, de 27 de juny de 1985, relativa a l'avaluació de les repercussions de determinats projectes públics i privats sobre el medi ambient *Diari Oficial de la Comunitat Europea*. L 175, 05/07/1985, p. 0040 – 0048. Disponible a: http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=ES&numdoc=31985L0337&model=guichett > [Consulta 22 de setembre 2004]

Consell de la Unió Europea (1992). Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992 sobre la conservació d'habitats naturals i fauna i flora salvatge. *Diari Oficial de la Comunitat Europea*. L 206, 22/07/1992, p. 0007 – 0050. Disponible a: http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31992L0043&model=guichett > [Consulta 11 de desembre de 2003].

Consell de la Unió Europea (1993). Reglament (CEE) n° 1836/93 del Consell, de 29 de juny de 1993, pel que es permet que les empreses del sector industrial s'adhereixin amb caràcter voluntari a un sistema comunitari de gestió i auditoria ambientals (EMAS). *Diari oficial de la Comunitat Europea*. L 168, 10/07/1993, p. 1-18. Disponible a: http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=ES&numdoc=31993R1836&model=guichett > [Consulta 10 de març de 2003]

Consell de la Unió Europea (1997). Directiva 97/11/CE del Consell, de 3 de març de 1997, per la qual es modifica la Directiva 85/337/CEE relativa a l'avaluació de les repercussions de determinats projectes públics i privats sobre el medi ambient. *Diari Oficial de la Comunitat Europea*. L 073, 14/03/1997, p. 0005 - 0015. Disponible a: http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=ES&numdoc=31997L0011&model=guichett > [Consulta 22 de setembre de 2004]

Corominas, J., Dolz J., Junyent, R., Pérez, F., Tarragó, S. (1998). *Impacte ambiental de les obres públiques*. En: Universitat Politècnica de Catalunya. Medi Ambient i tecnologia Guia ambiental de la UPC, p. 177-185. Edicions UPC. Barcelona.

C.U.R. (1987). *Manual on Artificial Beach Nourishment*. Centre for Civil Engineering Research, Codes and Specifications. Report 130. Gouda, The Netherlands.

Darbra, R.M., Carol, S., Casal, J. (2002). *Valoración de los costes de limpieza de los vertidos accidentales de hidrocarburos en puertos*. IV Jornada de Fiabilidad. Confiabilidad, fundamentos y nuevas tendencias. Setembre de 2002. Las Palmas de Gran Canaria.

Darbra, R.M. i Casal J. (2004). Historical Analysis of accidents in Sea ports. *Safety Science*, 42(2): 85-98.

Darbra, R.M.; Ronza, A.; Carol, S.; Vilchez, J.A.; Casal, J. (2004a). *A Survey of Accidents Occurred in Ports*. 11th International Symposium Loss Prevention and Safety Promotion in the Process Industries. Loss Prevention 2004. 31 May - 3 June 2004. Paper Full Texts, Praha [etc.], CSCHI [etc.], vol. D, p. 4305-4311. Praga, República Txeca.

Darbra, R.M.; Ronza, A.; Casal, J.; Stojanovic, T.; Wooldridge, C. A. (2004b). New Methodology to Assess Environmental Management in Sea Ports. *Marine Pollution Bulletin*, 48 (5-6), 420-428.

Departament de Medi ambient (2000). *Guia pràctica per a la implantació d'un sistema de gestió ambiental*. Manuals d'ecogestió (2). Generalitat de Catalunya. Barcelona.

Departament d'Obres Públiques i Política Territorial (1983). *Estudi del Pla de Ports Esportius*. Direcció General de Ports i Costes i Direcció General de Política Territorial. Generalitat de Catalunya. Barcelona.

Duran, M. (2001). *Identificació i quantificació d'aspectes mediambientals potencials. Aplicació al complex Sorvay de Martorell*. Projecte final de Carrera de la Universitat de Barcelona. Barcelona.

ECO-information (1998). Strategic Analysis Questionnaire for the (Environmental) Port Manager. ESPO. Brussel·les.

ECO-information (1999). *ECO-information in European Ports*. Final Report. ESPO, Brussel·les.

Enríquez, F. i Berenguer, J.M. (1986). *Evaluación metodológica del impacto ambiental de las obras de defensa de costas*. M10. CEDEX. Madrid.

ESPO (1994). *Environmental Code of Practice*. European Sea Ports Organisation. Brussel·les.

ESPO (2001). *ESPO Environmental Review and Follow-up to the ESPO Code of Practice*. European Sea Ports Organisation. Brussel·les. Disponible a:

<<http://www.espo.be/publications/environmentalreview2000.pdf>>

[Consulta 3 de setembre de 2003]

- ESPO (2003). *Environmental Code of Practice*. ESPO. Brussel.les. Disponible a:
<www.espo.be/publications/English%20ENVIRONMENTAL%20POLICY%20CODE.pdf>
[Consulta 5 de novembre de 2003]
- ETBPP (2000). *Environmental Management Systems: How to assess significance of environmental effects?* Environmental Technology and Best Practices Programme UK. Disponible a:
<http://www.envirowise.gov.uk/envirowisev3.nsf/TextKey/MBEN4PBHSX?OpenDocument>
[Consulta 1 juny de 2003]
- Fundació ECOPORTS i ESPO (2003). *Port Environmental Review System (PERS)*. 2a versió.
ECOPORTS Foundation (etc.). Amsterdam (etc.).
- Generalitat de Catalunya (1984). *Estudi del Pla de Ports Esportius de Catalunya*. Barcelona.
- Glasson J.; Therivel R.; Chadwick, A. (1994). *Introduction to Environmental Impact Assessment*. 2a ed. UCL Press. Philadelphia, USA.
- Hastrup, P., Brockhoff, L. (1990). Severity of accidents with hazardous materials: A comparison between transportation and fixed installations. *Journal of Loss Prevention in the Process Industries*, 3(4): 395-405.
- Herbich, J.B. (2000). *Handbook of Coastal and Ocean Engineering*. McGraw-Hill. New York.
- Hernández, S. (1995). *Ecología para ingenieros. "El impacto ambiental"*. Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos. Madrid.
- Hess, K. (1997). *EH&S Auditing Made Easy. A Checklist Approach for Industry*. Government Institutes. Rockville.
- Hunt, D. i Johnson, C. (1997). *Sistemas de Gestión Medioambiental*. Mc Graw-Hill. Madrid.
- IADC/CEDA (International association of dredging companies and central dredging association) (1997). *Environmental aspects of dredging*. Volume 2 a: Conventions, codes and conditions: Marine disposal. IADC. La Haia.

IAPH (The International Association of Ports and Harbours) (1991). *IAPH Guidelines for Environmental Planning and Management in Ports and Coastal Area Developments*. IAPH. Tokyo.

ISO (1996). *EN ISO 14001 Environmental management systems - Specification with guidance for use*. CEN. Brussel·les.

Iwata, H.; Tanabe, S.; Mizuno, T.; Tatsukawa, R. (1995). High accumulation of toxic butyltins in marine mammals from Japanese coastal waters. *Environmental Science and Technology*, 29, p. 2959-2962.

Junyent, R. i Villares, M. (1997). *Impactos estéticos y ambientales de las playas regeneradas*. II Congreso de Ingeniería y Paisaje. Asociación Española de Ingeniería del Paisaje. A Coruña.

Junyent, R. i Villares, M. (1998). *Els impactes socials i ambientals de l'enginyeria civil*. Apunts de curs de l'ETSECCPB. Centre de Publicacions Campus Nord. UPC. Barcelona.

Lamprecht, J.L. (1998). *ISO 14000-Directrices para la implantación de un sistema de gestión ambiental*. AENOR, Madrid.

Leopold, L.B.; Clarke, F.E.; Hanshaw, B.B.; Balsley, J.R. (1971). *A procedure for evaluating environmental impact*. Ed. U.S. Geological Survey. Washington D.C.

Marí, R. i Jaime, R. (1998). *Impacte ambiental de les obres públiques*. En: Universitat Politècnica de Catalunya. Medi Ambient i tecnologia Guia ambiental de la UPC, p. 201-208. Edicions UPC. Barcelona.

METESPO (1997). *Environmental management system of the Scandinavian ports*. METESPO. Suècia.

MHIDAS (2001). *Major hazard incident data service*. OHS-ROM. Juliol 2003.

Moral, R. i Berenguer, J.M. (1980). *Curso de Ingeniería de Puertos y Costas*. Ministerio de Obras Públicas y Urbanismo (MOPU). Dirección general de puertos y costas. Madrid.

Murray, L.A. (1994). *Environmental considerations in licensing procedures*. Conference on dredged material disposal – Problems and solutions. Institution of Civil Engineers. Londres.

Ortega, R. i Rodríguez, I. (1994). *Manual de Gestión del Medio Ambiente*. Ed. MAPFRE. Madrid.

Paipai, E. (1999). *Guidelines for Port Environmental Management*. HR Wallingford. Report SR 554 for UK Government's Department of Environment, Transport and the Regions. United Kingdom.

Parlament Europeu i Consell de la Unió Europea (2001a). Directiva 2001/42/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 27 de juny de 2001, relativa a l'avaluació dels efectes de determinats plans i programes sobre el medi ambient. Diari Oficial de la Comunitat Europea. L 197, 21/07/2001, p. 0030 – 0037. Disponible a:

http://europa.eu.int/eurlex/pri/es/oj/dat/2001/l_197/l_19720010721es00300037.pdf [Consulta 22 de setembre 2004]

Parlament i Consell de la Unió Europea (2001b). Reglament (CEE) No 761/2001 del Parlament i del Consell de la Unió Europea de 19 Març de 2001 pel qual es permet que les organitzacions s'adhereixin amb caràcter voluntari a un sistema comunitari de gestió i auditoria ambientals (EMAS). *Diari Oficial de la Comunitat Europea*. L 114, 24/4/2001, p. 1-29. Disponible a:

<http://europa.eu.int/eur-lex/pri/es/oj/dat/2001/l_114/l_11420010424es00010029.pdf> [Consulta 10 de març 2003]

Peña, C. (1993). *Impacto de los puertos deportivos en la dinámica litoral*. A Perspectives del medi ambient als municipis del litoral. Diputació de Barcelona. Servei de Medi Ambient. Barcelona.

Rennis (1995). Environmental management systems for ports. *Marine environmental management review of 1994 and future trends*, 2 (11): 57-60.

Riera, P. (2000). *Avaluació d'impacte ambiental*. Monografies de Medi Ambient. Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient. Barcelona.

Ronza, A.; Félez, S.; Darbra, R.M.; Carol, S.; Vilchez, J.A.; Casal, J. (2003). Predicting the Frequency of Accidents in Port Areas by Developing Event Trees from Historical Analysis. *Journal of Loss Prevention in the Process Industries*, 16, p. 551-560.

Sobral, P. i Widdows, J. (1997). Effects of copper exposure on the scope of growth of the clam. *Ruditapes decussatus* form Southern Portugal. *Marine Pollution Bulletin*, 34(12): 992-1000.

South Coast Air Quality Management District (1994). *Summary of AQMD* (air pollution control agency for Orange County and Major portions of Los Angeles, San Bernardino and Riverside counties in Southern California). Governing Board Actions. Los Angeles.

Stojanovic, T. i Wooldridge, C. (2003a). Analysis and Results of the Self Diagnosis Methodology (SDM). ECOPORTS Second Plenary Meeting. Rome.

Stojanovic, T. i Wooldridge, C. (2003b). ESPO Environmental Survey 2003. Progress and Interim Results. ECOPORTS Second Plenary Meeting. Rome.

Stojanovic, T. Wooldridge, C. i Boudewijn, P. (2003). Using Intelligent Systems to Implement SDM in the Port Community. Cardiff University.

Taylor, B. (1994). *Environmental Management Handbook*. Pitman Publishing. London.

Trozzi, C. i Vaccaro, R. (2000). *Environmental Impact of Port Activities*. Maritime Engineering and Ports II (Water Studies), 9, p. 151-161. WIT Press. Southampton.

UK CEED (1993). *Environmental impacts of the British marine industry*. Report for BMIF, November of 1993. Londres.

Vila, J. (2000). Actes de les jornades: Qui embruta el mar?, Barcelona, 6 i 7 juny del 2000. p. 75-98. Museu Marítim. Barcelona.

Weir, J. (2000). *Environmental Assessment Method*. University of Strathclyde. Energy Systems Research Unit. Disponible a:

<http://www.esru.strath.ac.uk/EandE/Web_sites/99-00/bio_fuel_cells/groupproject/library/environmentassess/text.htm>

[Consulta de l'1 de juny de 2003]

Wilber, C. G. (1971). *Turbidity – Animals*. Marine Ecology, 2, p. 1181-1194. Ed. O'Kinne. Wiley Interscience. London.

Wooldridge, C.F. i McMullon, C. (1996). *Analysis of the European Sea Port Organisation's Environmental Questionnaire*. Department of Marine Studies and International Transport. University of Wales. Cardiff.